

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківська державна академія культури
Освітня програма	36840 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківська державна академія культури
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36840
Назва ОП	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Демуз Інна Олександрівна, Амурова Яна Володимирівна, Маслак Володимир Іванович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	08.07.2020 р. – 10.07.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/akkred/vsop/vsop-029-a.pdf
Програма візиту експертної групи https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/akkred/vsop/vsop-029-a-p.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (ID у ЄДЕБО 36840) розроблено кафедрою інформаційної, бібліотечної та архівної справи у 2016 р. Термін навчання за ОП – 4 роки. ОП та процес її реалізації в ЗВО справляє позитивне враження. ОП має чітко сформульовану мету, що відповідає місії та стратегії Академії. ОП періодично переглядається і вдосконалюється: збільшується кількість кредитів ЄКТС, додаються нові навчальні дисципліни, розширюється перелік вибіркового дисциплін, розширюються можливості підготовки іноземців та осіб без громадянства. Стейкхолдери частково залучені до формування мети, ПРН та змісту ОП. Мета ОП та ПРН відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку послуг, спрямовані на підготовку конкурентоспроможного фахівця в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи, а ПРН дозволяють досягти поставлених цілей, відповідають вимогам НРК для третього (освітньо-наукового) рівня. Обсяг ОП відповідає нормам – 60 кредитів ЄКТС. Наявні 60 кредитів охоплюють чотири обов'язкові компоненти – три освітні та один науковий. На вивчення ОК вільного вибору відведено більше 25 % від загального обсягу. Здобувачі реалізують право вільного вибору ОК згідно процедур, прописаних у положеннях ЗВО. Зміст ОП має чітку структуру; ОК, включені до ОП, становлять логічну взаємопов'язану систему, забезпечують досягнення цілей і ПРН. Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності. Структура ОП надає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. ОП передбачає практичну підготовку, яка дозволяє здобути фахово важливі компетентності. Освітнє середовище загалом є безпечним для життя і здоров'я здобувачів, дає можливість задовольнити їхні потреби й інтереси. Здобувачі і НПП мають безперешкодний доступ до інфраструктури. У ЗВО налагоджена система консультаційної, організаційної, соціальної, освітньої та інформаційної підтримки. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регламентовано вільно доступними документами ЗВО. Наукова діяльність аспірантів загалом відповідає напрямковим дослідженням керівників. Подана у Відомостях про самооцінювання інформація є назагал правдивою, відповідає дійсності. На окремі невідповідності експертами звернено увагу, що відображено у цьому звіті.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП корелює з місією ЗВО, відповідає запитам і потребам регіону, зокрема ЗВО та бібліотечному сегменту. Практична підготовка здобувачів орієнтована на адекватне врахування потреб регіонального ринку праці, формування «м'яких навичок», реальний обсяг самостійної роботи. Правила прийому на навчання за ОП оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО. Публікаційна активність викладачів відповідає ОК; наявність розроблених і затверджених силабусів ОК; різноманітність методів навчання і викладання, їх доступність. Наявні чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів; політика, стандарти академічної доброчесності. Існування у відкритому доступі організаційно-методичних документів щодо роз'яснення критеріїв оцінювання та дієвих технологічних процедур для перевірки наукових робіт та кваліфікаційних праць на унікальність. Відсутність випадків конфліктів інтересів та випадків академічної недоброчесності. Процедури конкурсного добору викладачів прозорі, забезпечують необхідний рівень їх професіоналізму для успішної реалізації ОП. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власний Центр підвищення кваліфікації. Залучення роботодавців до участі у навчальному процесі за ОП на взаємовигідних умовах. Участь у міжнародних проектах, та залучення здобувачів до них. У ЗВО існують потужні наукові школи, які мають загальнонаціональне і міжнародне визнання, практика підготовки кадрів вищої кваліфікації та міжнародної співпраці; наявні відповідні фахові видання, спецрада, база для професійної підготовки здобувачів. Матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна, соціальна підтримка впроваджуються регулярно, чітко регламентовані. ЗВО провадить регулярну політику протидії корупції, дискримінації за будь-якими ознаками, що регламентовано нормативними документами й усвідомлюється всіма учасниками освітнього процесу. Система менеджменту якості та корпоративна культура ЗВО дозволяє оперативним вдосконалювати ОП та освітню діяльність за нею. Своєчасне оприлюднення публічної інформації на сайті та вільний доступ до документації, що регулює освітній процес ХДАК. Зміст ОП має рекомендовану структуру, відповідає науковим інтересам аспірантів, забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО за спеціальністю. Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямку досліджень наукових керівників. Кадровий потенціал забезпечує функціонування ОП, ЗВО має можливість створення разових Спецрад за напрямками досліджень здобувачів. Для здобувачів створені належні умови щодо індивідуальної траєкторії навчання, для проведення наукових студій, міжнародної наукової співпраці, залучення наукових керівників та здобувачів до участі у міжнародних наукових проектах, конференціях, семінарах, публікаціях. При визначенні об'єктів дослідження здобувачів максимально враховано наукові інтереси керівників та дослідницькі уподобання аспірантів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Вплив стейкхолдерів на процеси перегляду та вдосконалення ОП є мінімальним, тому ЕГ рекомендує створити робочі групи (з НПП, здобувачів, роботодавців) з обговорення та вдосконалення ОП. Відсутність практики впровадження дуальної форми освіти потребує розробки і затвердження відповідного Положення. Рекомендуємо додатково ознайомитися із кращими практиками визнання результатів навчання у інших ЗВО; визначити можливості для започаткування практики академічної мобільності аспірантів в контексті цієї ОП. Необхідно додати на сайті ЗВО результати опитування аспірантів про форми та методи навчання; оновити списки рекомендованої літератури в силабусах; розширити форми та методи запровадження дуальної освіти за ОП, більш системно залучати здобувачів до науково-дослідницької роботи та міжнародних грантових програм та проектів. Потребує залучення професіоналів-практиків та експертів у галузі до проведення аудиторних занять, у якості

рецензентів дисертаційних досліджень та створення відповідної Ради роботодавців та професіоналів-практиків, для спільного обговорення змісту ОНП, наповнення ОК. У ЗВО відсутня постійно-діюча система заохочення НПП. Рекомендації: створити відповідну службу (чи ввести окрему штатну одиницю психолога) з координації процедур та механізмів вирішення конфліктних ситуацій, надання психологічної підтримки, затвердити відповідне положення; удосконалити практику популяризації ідеї партнерської участі здобувачів у процесах періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості, аналізувати статистичні результати процедур опитування здобувачів не тільки в розрізі ЗВО та факультетів, але і в розрізі безпосередньо ОНП, проводити студентські фокус-групи здобувачів в процесі щорічного перегляду ОНП тощо; удосконалити позитивні практики участі зовнішніх роботодавців у процесах забезпечення якості ОНП, підвищувати їх обізнаність з можливістю та процедурами перегляду та вдосконалення ОНП. Відсутність єдиного підрозділу із забезпечення якості вищої освіти та координації діяльності учасників освітнього процесу. Для удосконалення ОНП 029 рекомендуємо розробити проект ОНП і розмістити його на офіційному веб-сайті ЗВО з метою отримання пропозицій та зауважень зацікавлених сторін, стейкхолдерів; прописати і чітко встановити шлях отримання зауважень та пропозицій (електронна пошта, гугл-форма тощо); удосконалити на веб-сайті вкладку «Відділи ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_gob/aspirantura/aspirantura.html), відокремивши різні підструктури, зокрема, відділ кадрів, бухгалтерія, канцелярія тощо, замість однієї вкладки «Корисні телефони та адреси» (<https://ic.ac.kharkov.ua/about/spravochnik.html#viddil>); активніше залучати здобувачів до наукових досліджень кафедри та грантових проектів, а також забезпечити інтернаціоналізацію ОНП шляхом надання можливості здобувачам отримувати довготривалі стажування у закордонних ЗВО та профільних установах.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітньо-наукова програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа третього (доктор філософії) освітнього рівня має прописану мету та орієнтацію програми, спрямовану на опанування теоретико-методологічними, науково-педагогічними, дослідницькими, організаційно-управлінськими, проектно-технологічними засадами бібліотечно-інформаційної та архівної діяльності, що послідовно корелюють з місією Академії. У місії Академії наголошено на здійсненні активного впливу на розвиток духовної культури та інтелектуального потенціалу українського суспільства шляхом організації якісної освіти майбутніх фахівців нового покоління – професіоналів-лідерів у відповідних сферах; розширення й поглиблення наукових знань в культурно-мистецькій, гуманітарній та суспільній галузях науки (<https://ic.ac.kharkov.ua/about/mission.html>), що відбито в ОНП з націленістю на генерування нових знань та інновацій, які підвищують ефективність діяльності інформаційних, бібліотечних, архівних установ в умовах цифрових трансформацій глобального комунікаційного простору. ОНП має чітко визначену своєрідність, власний «фокус» – дослідницька освіта в галузі теорії та методології інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Форми навчання і методи викладання цілком відповідні цілям ОНП. На сайті Академії наявна сторінка, де розміщено інформацію про Спеціалізовані вчені ради, аспірантуру. Оскільки відсутній стандарт 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа третього освітнього (доктора філософії) рівня, то аналізована ОНП цілком корелює з розвитком основних ідей стандартів першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Мета, орієнтація та програмні результати навчання ОНП загалом визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів): НПП, здобувачів, роботодавців, що було з'ясовано в ході зустрічей з означеними сторонами, ознайомлення з відповідними документами. Здобувачі підтвердили, що періодично беруть участь в методичних семінарах та засіданнях кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи, на яких відбувається обговорення та затвердження пропозицій до ОНП. Здобувачі долучені до періодичного перегляду ОНП шляхом проведення опитувань щодо змісту освітніх компонентів, методик проведення навчальних занять. Обговорення цілей та програмних результатів навчання ОНП відбувалося під час робочих зустрічей з випускниками магістратури – у подальшому аспірантами даної ОНП. На сторінці кафедри в розділі «Доктор філософії» розміщено всі рецензії та відгуки від стейкхолдерів (в основному, це роботодавці та представники академічної спільноти), що

стосуються обговорення даної ОНП (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_oonp.html). Відгуки про підготовку висококваліфікованих фахівців інформаційної, бібліотечної та архівної справи засвідчують високий рівень академічної спільноти. Зацікавлення роботодавців ураховані через наявність ініційованих ними відповідних освітніх компонент (це, зокрема, введення до навчального плану у 2018 р. курсу «Управління інноваційними проектами») в ОНП, участь в організації навчального процесу (так, фахові дисципліни на кафедрі інформаційної, бібліотечної та архівної справи на умовах сумісництва викладала Л. В. Глазунова, к. соц. ком., заступник директора з наукової роботи Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка; науковим керівником аспірантів є І. Я. Лосієвський, д. філол. н., завідувач відділом рідкісних видань та рукописів згаданої вище бібліотеки). Залучення стейкхолдерів має реальний характер, що знайшло підтвердження під час зустрічі з роботодавцями (у тому числі з Н. М. Николаєнко, к. соц. ком., директором Наукової бібліотеки ХНТУСГ, яка підтвердила систематичну участь у засіданнях Спеціалізованих учених рад у якості офіційного опонента, підготовку відгуків на автореферати дисертацій, тощо). У потенційних випускників ОНП є реальні шанси працевлаштування завдяки змістовій частині освітньо-наукової програми. Багато випускників аспірантури працюють у бібліотечних закладах міста, періодично долучаючись до обговорення ОП, що підтвердили й інші учасники зустрічі з роботодавцями (зокрема, Р. А. Драган, заступник директора Харківської обласної бібліотеки для дітей, та ін.). Таким чином, всі зацікавлені особи залучені до реалізації та вдосконалення цілей освітньо-наукової програми.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У меті освітньо-наукової програми, її програмних результатах навчання у цілому враховано особливості розвитку спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, що забезпечене активною співпрацею з вітчизняними бібліотекознавчими школами (Національною бібліотекою України ім. В. І. Вернадського, Київським національним університетом культури і мистецтв, Львівським національним університетом та ін.), громадською організацією «Українська бібліотечна асоціація», потреби сучасного ринку праці – через активний діалог з бібліотеками регіону (Харківська обласна бібліотека для дітей, комунальний заклад культури «Центральна бібліотека ім. А. П. Чехова» централізованої системи Індустріального району м. Харкова, Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка та ін.). У формуванні мети ОНП, орієнтації, програмних результатів навчання, самої структури та змісту ОП враховано досвід ОП інших ЗВО, що підтверджено під час зустрічей з гарантом. Окрім того, гарант ОНП І. О. Давидова брала участь в обговоренні проблем модернізації освітніх програм фахової підготовки бібліотекарів на засіданні Громадської експертної ради з питань бібліотечної освіти у Київському національному університеті культури і мистецтв (2017 р.). Досвід підготовки докторів філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи обговорювався з іноземними фахівцями: в рамках круглого столу «Міжнародні культурні студії» (2017 р.) із Тімоте де Майяром, офіційним представником посольства Франції в Україні; в рамках круглого столу викладачів Академії з професором Копенгагенського університету Х. Ельбесхаузеном (унаслідок чого було укладено меморандум про співпрацю з Копенгагенським університетом (2015 р.)). (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/cmso/agreements.html>). У цілому, мета ОП та ПРН враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та досвід вітчизняних та іноземних ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарту вищої освіти освітньо-наукового ступеня (доктор філософії) спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа на сьогодні немає. Представлена ОНП відповідає «Проекту стандарту вищої освіти України: третій рівень, ступінь доктор філософії галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (до того ж, професор кафедри, декан факультету А. А. Соляник брала безпосередню участь у підготовці проекту стандарту, що дозволило вносити зміни та доповнення до ОНП). Мета і орієнтація ОНП загалом відповідають вимогам 8 (9) кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій. Увесь обсяг заявлених компетентностей та програмних результатів навчання відповідають завданням підготовки здобувача третього (доктор філософії) рівня освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП повністю корелює з місією Академії, має власний «фокус», який зосереджений на дослідницькій освіті в галузі теорії та методології інформаційної, бібліотечної та архівної справи, що відповідає запитам і потребам регіону, зокрема ЗВО та бібліотечному сегменту. В ОНП враховуються накреслені траєкторії запитів стейкхолдерів через регулярні зустрічі з ними та участю роботодавців в організації навчального процесу, реалізації окремих освітніх компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Стейкхолдери не завжди мають реальний вплив на процеси перегляду та вдосконалення ОНП: така взаємодія виявляється лише у формі поінформування (здобувачі вищої освіти) чи традиційної співпраці на рівні участі в науково-методичних конференціях, круглих столах, семінарах, засіданнях Спеціалізованих вчених рад з захисту дисертацій (роботодавці). Рекомендуємо: включити до робочих груп з обговорення та вдосконалення ОНП (окрім викладачів кафедри) найбільш активних здобувачів вищої освіти, представників роботодавців (та інших стейкхолдерів), які на систематичних зустрічах робочих груп вноситимуть реальні пропозиції щодо змін і оновлення освітніх програм; вести протоколи засідань робочих груп.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на те, що освітньо-наукова програма «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» загалом відповідає підкритеріям 1.1, 1.3, 1.4, однак не в усіх виявах дає змогу встановити її відповідність підкритеріям 1.2 (щодо врахування позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів), експертна група оцінює критерій 1 як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (2018 та 2019 рр.) становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та Постанові Кабінету Міністрів України № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у закладах вищої освіти (наукових установах)» (уточнена й доповнена (23.04.2019 р. № 283). Наявні 60 кредитів охоплюють диференційовані усі чотири обов'язкові компоненти – три освітні та один науковий.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Експертною групою зафіксовано процес перегляду і вдосконалення ОНП протягом кількох останніх років: порівняно з ОНП 2016 р. у вдосконаленій ОНП 2018 р. було збільшено кількість кредитів з 52 до 60; додані дисципліни «Українська мова як іноземна» та «Управління інноваційними проектами», а також розширено перелік вибіркових дисциплін; зміни ОНП 2019 р. стосувалися в основному можливостей підготовки іноземців та осіб без громадянства. Зміст ОНП має чітку структуру. Включені до ОНП (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_onp.html) освітні компоненти становлять логічну взаємопов'язану систему. Освітні компоненти (обов'язкові, вибіркові (цикли загальної та професійної підготовки), науково-педагогічна практика, які формують загальні та професійні компетентності) та науковий компонент дають змогу досягти поставленої мети й програмних результатів навчання, які корелюють із наявним переліком навчальних дисциплін. Програмні результати навчання підпорядковані ідеї надання дослідницької освіти в галузі теорії та методології інформаційної, бібліотечної та архівної справи, що становить «фокус» освітньо-наукової програми. Навчальні плани різних років, що наявні на сайті Харківської державної академії культури, цілком корелюють з ОНП Інформаційна, бібліотечна та архівна справа відповідних років (2016 р., 2018 р., 2019 р.). Мотивованою постає наявність освітніх компонент, що сукупно охоплюють цикл загальних дисциплін («Філософія: теорія та методологія пізнання», «Культурологія», «Українська мова як іноземна»), цикл науково-педагогічних дисциплін («Організація та методика науково-дослідної роботи», «Інноваційні методи викладання у вищій школі», науково-педагогічна практика), цикл професійних та практичних дисциплін («Теорія та історія соціальних комунікацій», «Сучасні проблеми розвитку документно-інформаційних систем», «Веб-технології в науково-дослідній діяльності», «Управління інноваційними проектами»), а також цикл вибіркових дисциплін. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів робить логічним досягнення програмних результатів навчання, що відбито в наявних матриці відповідності програмних компетентностей навчальним компонентам (матриця 4) та матриці

забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої складової (матриця 5). Кожний програмний результат навчання належним чином охоплений змістом ОНП. Відповідно до п. 27 Постанови КМУ №261 (від 23.03.2016) в ОНП реалізовані усі чотири рівні набуття компетентностей із внутрішнім дотриманням виділених кредитів ЄКТС на кожний із них. Силабуси освітніх компонент ОНП розміщені на сторінці кафедри (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_s.html).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої складової ОНП відповідає предметній області – 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, що відповідно підкреслено в ОНП в усіх роках набору. Так, до навчального плану включені дисципліни документно-комунікаційного циклу, спрямовані на інноваційне та ефективне управління цифровими трансформаціями установ інформаційної інфраструктури, які забезпечують створення, розповсюдження, акумулювання, зберігання, архівування, доступ до інформації та знань у будь-яких форматах; дисципліни, які формують знання щодо ефективного управління інформаційними, архівними та бібліотечними установами в умовах цифровізації комунікаційного простору, щодо проектного менеджменту тощо.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура освітньо-наукової програми передбачає можливість для індивідуальної траєкторії здобувача доктора філософії в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи: 28,3 % в ОНП відведено на вибіркові дисципліни, що знаходяться в межах рекомендованої норми (не менше 25 %). Здобувачі доктора філософії можуть обирати навчальні дисципліни згідно реєстру вибіркового дисциплін, який розміщений на сторінці кафедри (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_rd.html), що цілком відповідає нормам Закону України «Про вищу освіту» (пункт 15 частини першої статті 62). Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти унормоване відповідними документами, розміщеними на сайті ЗВО («Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК», «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ХДАК», «Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вибіркового дисциплін»). Здобувачі вищої освіти підтвердили факт проведення опитувань щодо мотивації їхнього вибору. Це засвідчують і відповідні індивідуальні плани здобувачів: наприклад, у 2017-2018 рр. аспіранткою Ян Чен обрано дві навчальні дисципліни «Наукові журнали як канал наукової комунікації» та «Бібліометричні методи наукових досліджень».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітньо-наукова програма та навчальний план передбачають практичну підготовку в обсязі з кредитів ЄКТС, 90 год. На сторінці кафедри розміщена програма науково-педагогічної практики (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/materials/pnpp.pdf>), яка вичерпно регламентує процес її організації, проходження та оцінювання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування soft skills відбувається в процесі навчання, зокрема, через вивчення таких обов'язкових компонент як «Філософія: теорія та методологія пізнання», «Культурологія», «Інноваційні методи викладання у вищій школі», «Організація та методика науково-дослідної роботи», ряду освітніх компонент професійної підготовки, а також у процесі проходження практичної підготовки. Набуття навичок комунікації, лідерства, командної роботи, здатності брати на себе відповідальність підтвердили й роботодавці, в установах яких працюють випускники даної ОНП. Крім того, аспіранти-іноземці відпрацьовують soft skills під час викладання китайської мови на волонтерських засадах для студентів і аспірантів Академії.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійного стандарту на сьогодні немає.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Організація навчального процесу Харківської державної академії культури передбачає розробку відповідних нормативних локальних актів щодо нормування фактичного навантаження здобувачів, яке регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК». Експертною групою встановлено, що обсяг самостійної роботи аспірантів знаходиться у відповідних межах (від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення навчальної дисципліни). Це підтвердили НПП та здобувачі вищої освіти під час зустрічей. Для виявлення оптимального часу на виконання самостійної роботи в Академії систематично здійснюється опитування аспірантів шляхом анкетування. Згідно з відомостями СО та з навчальним планом на 2016 р. аудиторне навантаження аспірантів денної форми навчання складає 779 год., на самостійну роботу відводиться 781 год. Навантаження по навчальних дисциплінах розподілено рівномірно. Кількість годин на тиждень становить: I семестр – 12 год., II сем. – 18 год., III сем. – 17 год., IV сем. – 5 год., що, в цілому, сприяє нормальному навантаженню здобувачів та виділенню часу для самостійної роботи. Подібний розподіл присутній і в навчальних планах наступних років. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретного ОК, його місця, значення і дидактичної мети в реалізації ОП, а також питомої ваги в навчальному процесі практичних і семінарських занять. З погляду ЕГ, такий розподіл годин є раціональним. Таким чином, обсяг ОП реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та сприяє досягненню цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» на сьогодні дуальної форми освіти не передбачає. Зустріч з представниками адміністрації засвідчила, що дане питання лише знаходиться на стадії обговорення та підготовки відповідного Положення.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг і зміст освітньо-наукової програми «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» відповідає вимогам чинного законодавства. Компоненти логічно пов'язані. Структура освітньо-наукової програми передбачає можливість для індивідуальної траєкторії здобувача доктора філософії в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Процедура вибору загалом є чіткою та зрозумілою. ОНП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти – доктора філософії в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи, орієнтовану на адекватне врахування потреб регіонального ринку праці, ефективне формування «м'яких навичок» і реальний обсяг самостійної роботи. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретного ОК, його місця, значення і дидактичної мети в реалізації ОП, а також питомої ваги в навчальному процесі практичних і семінарських занять.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Наразі в Харківській державній академії культури відсутня практика впровадження дуальної форми освіти. Рекомендуємо: розробити і затвердити відповідне Положення про дуальну форму освіти з метою надання здобувачам більш ширших можливостей практичного розуміння особливостей своєї професії та адаптування освітнього процесу у ЗВО до вимог ринку праці.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на те, що ОНП відповідає законодавчим вимогам, здобувачі вищої освіти третього (доктора філософії) рівня мають можливість формувати власну освітню траєкторію, здобувати «м'які навички», практичні

компетентності, а наявність елементів дуальної освіти не є обов'язковою при акредитації ОП (лише рекомендованою), експертна група оцінює критерій 2 як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» викладені на офіційному веб-сайті ЗВО (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/aspirantura/aspirantura/ppd3-2020.pdf). У Додатку 3 до Правил прийому до ХДАК у 2020 році зазначено про набір вступників до аспірантури, зокрема, за ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Правила прийому на навчання достатньо мірою структуровані, викладені чітко і зрозуміло. Вони не містять ознак дискримінації для потенційних вступників на навчання за освітньо-науковою програмою, що акредитується.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На офіційному веб-сайті ЗВО зазначено, що вступники до аспірантури складають вступні іспити зі спеціальності (в обсязі навчальної програми для спеціаліста або магістра), яка відповідає обраній ними науковій спеціальності та однієї із іноземних мов на вибір (англійської, німецької, французької тощо) в обсязі, який відповідає рівню B2 загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Також при наявності дійсного міжнародного сертифікату про володіння іноземною мовою, зокрема англійською (TOEFL, International English Language Testing System, Cambridge English Language Assessment), зокрема німецькою (TestDaf), французькою (DELF або DALF) рівня не нижче B2 під час визначення результатів конкурсу, зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Програма вступних випробувань для вступників в аспірантуру відповідає спеціальності, розміщена на веб-сайті академії (https://ic.ac.kharkov.ua/priyum_kom/viprobuvan/viprobuvan.html) та враховує програмні результати навчання відповідної спеціальності й охоплює основні базові поняття інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Закладом вищої освіти прийнято «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pgram.pdf), «Положення про порядок визначення академічної різниці та перерахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvar1.pdf), які регламентують діяльність ЗВО щодо організації міжнародної академічної мобільності. Згадані документи оприлюднено на офіційному веб-сайті ЗВО. Правила і процедура є достатньо зрозумілими і чіткими, враховують Конвенцію про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні, доступні для всіх учасників освітнього процесу. В ОПН заявлено, що академія уклала Меморандум про співробітництво з Копенгагенським університетом (Данія), договір про міжнародне співробітництво з Білоруським державним університетом культури та мистецтв (Республіка Білорусь). Під час зустрічі з аспірантами було з'ясовано, що більшість з них обізнані про свої права на визнання результатів навчання в інших закладах освіти, а також у неформальній освіті. Однак аспіранти це право не реалізують, тому випадків визнання результатів навчання, отриманих здобувачами в інших ЗВО за ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перерахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ХДАК» (http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvar.pdf). За ОНП, що акредитується, відсутня практика застосування правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильною стороною є наявність чітких та зрозумілих правил прийому на навчання за ОНП, що оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, та розроблені положення про академічну мобільність і неформальну освіту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкою стороною ОНП в контексті критерію 3 є відсутність практики визнання участі аспірантів у програмах неформальної освіти та академічної мобільності; відсутність оновленої програми фахових випробувань. Рекомендуємо додатково ознайомитися із кращими практиками визнання результатів навчання у інших ЗВО. Визначити можливості для започаткування практики академічної мобільності аспірантів в контексті цієї ОНП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Аналіз ОНП дозволив визначити загальну відповідність дескрипторам критерію 3. Виявлені недоліки не є суттєвими, вони стали підставою для рекомендацій щодо покращення ОНП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Спираючись на п. 8.2. Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_3.pdf), було визначено, що основними формами організації освітнього процесу в академії є навчальні заняття, практична підготовка, самостійна робота, контрольні заходи; основними видами навчальних занять є лекція, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Основними формами організації освітнього процесу аспірантів є аудиторна та самостійна робота. У бесіді з викладачами і аспірантами було перевірено та встановлено наявність денної і заочної форм навчання, застосування відповідних методів викладання і навчання, які сприяють досягненню цілей та ПРН, заявлених в ОПН «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Встановлено, що дисципліни ОПН передбачають застосування традиційних форм і методів навчання в поєднанні з комп'ютерними засобами та інтерактивними технологіями. Наприклад, у силабусі дисципліни «Веб-технології в науково-дослідній діяльності» результати навчання передбачають: зареєстрований індивідуальний ORCID та інші авторські ідентифікатори; створений авторський профіль у Google Scholar; участь/використання різноманітних наукових веб-проектів, проектів цифрових лабораторій тощо; знайомство з функціоналом та застосування платформ проведення вебінарів, вебконференцій, майстер-класів, сервісів цифрової публікації тощо. Під час семінарів з дисципліни «Інноваційні методи викладання у вищій школі» практикується проведення занять в інтерактивній формі: дискусія, мозковий штурм, аналіз конкретної ситуації, робота в групах, кейс-метод. У ході бесід з викладачами та аспірантами було підтверджено, що в навчальному процесі використовуються кейси, групові дискусії, презентації тощо. Застосовується як теоретичне, так і практичне навчання (науково-педагогічна практика). Студентцентрований підхід реалізується через можливість вибору аспірантами факультативних курсів, спеціальних курсів тощо. Було проаналізовано силабуси навчальних дисциплін, їхнє змістове наповнення викладено по суті і доступною мовою. Термін «академічна свобода» визначено в Положенні про організацію освітнього процесу в ХДАК. Аспіранти реалізують принципи академічної свободи у процесі вибору теми дисертації (з подальшим її уточненням з науковим керівником). На сайті академії розміщено опитування для аспірантів про якість освітніх послуг (https://docs.google.com/forms/d/1nRIGLD14wJHRK4NLxXcIThZ8aHXHeRC8X5bJCsJwWZI/viewform?edit_requested=true). Результати опитування відсутні. Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що опитування для визначення рівня їхньої задоволеності методами навчання та викладання проводяться за 2 тижні до закінчення семі. Але самі опитування суто про форми та методи навчання і викладання та їхні результати відсутні. Також у ході бесіди з гарантом було з'ясовано, що після опитування аспірантів було введено дисципліну «Українська мова як іноземна» для іноземних здобувачів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах

окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час бесід з викладачами кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи та аспірантами було встановлено, що інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання є доступною і зрозумілою для здобувачів, її висвітлено у вільному доступі на сторінці кафедри. Також на сторінці кафедри розміщено освітні компоненти ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» та інформація про освітній процес (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d.html), а саме: силабуси, програма науково-педагогічної практики, реєстр дисциплін, розклад занять тощо.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Список публікацій аспірантів розміщено на сайті кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_p.html), на підставі їхнього аналізу було встановлено, що здобувачі приєднуються до актуальних досліджень з проблем інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Темати, запропоновані здобувачам для досліджень, корелюються з цілями ОНП та відповідають комплексній науково-дослідній темі Харківської державної академії культури «Документально-комунікаційні структури: інноваційні стратегії розвитку» (державний реєстраційний номер 0109U000512), та науково-дослідній темі кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи «Трансформація бібліотечної діяльності як складова формування нової комунікативної реальності». Зокрема, наукові праці аспірантів опубліковано на таких конференціях: «Культура та інформаційне суспільство XXI століття : наук.-теорет. конф. молодих учених, 20-21 квітня 2017 р. / ХДАК. Харків, 2017. Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку: міжнар. наук. конференції (21-22 листопада 2019 р.) / ХДАК. Харків, 2019 тощо. Здобувач Ян Чен має публікацію, що індексується в базі даних Web of Science, а Н. М. Міщанин – в Scopus.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз табл. 2 відомостей про самооцінювання ОНП дає підстави відзначити достатню публікаційну активність викладачів. Наукові інтереси викладачів відповідають ОК, викладання яких вони здійснюють. Під час зустрічі з викладачами було уточнено, що зміст освітніх компонент, джерельне забезпечення оновлюються щорічно. Водночас аналіз змісту силабусів ОНП дозволяє висувати, що джерельна база ОК становить застарілі навчальні, навчально-методичні та наукові ресурси. Тому відчувається потреба в оновленні навчальної літератури з дисциплін ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО затверджено Стратегію інтернаціоналізації Харківської державної академії культури (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/si20.pdf). Також у структурі ХДАК функціонує Центр міжнародної освіти і співробітництва, серед завдань якого є налагодження, координація та поширення міжнародних зв'язків Академії (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/cmosp/cmosp.html>). На сайті ЗВО висвітлено ряд договорів про міжнародну співпрацю (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/cmosp/agreements.html>). На ОНП навчаються іноземні студенти, які демонструють свої досягнення у відповідній галузі.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОНП є висока публікаційна активність викладачів, що відповідає ОК, викладання яких вони здійснюють; наявність розроблених і затверджених силабусів ОК; різноманітність методів навчання і викладання; доступність для всіх учасників освітнього процесу освітніх компонентів ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкими сторонами ОНП є відсутність на сайті ЗВО опитування аспірантів та його результатів конкретно про форми та методи навчання і викладання; відсутність оновлених списків літератури в силабусах навчальних дисциплін. Рекомендуємо висвітлювати на сайті анкетування серед здобувачів та його результати. Також рекомендовано оновити джерельну базу у силабусах ОК.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Аналіз ОНП дозволяє констатувати загальну відповідність дескрипторам критерію 4, а висловлені зауваження можуть бути ліквідованими в робочому порядку.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

З метою перевірки та оцінювання якості освіти в ЗВО розроблено та впроваджено «Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХДАК», «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій у Харківській державній академії культури» (http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html). Форми контролю зазначені в робочих програмах та силабусах та доводяться здобувачам викладачами на перших заняттях з дисципліни, вони є чіткими та зрозумілими, окреслені в робочих програмах/силабусах навчальних дисциплін. Форми підсумкового семестрового контролю (екзамен чи залік), контрольні роботи визначаються навчальним планом. НПП за ОНП створили розлогу систему контрольних заходів з навчальних дисциплін, які дозволяють повною мірою перевірити програмні результати навчання. Так, за ОК «Веб-технології в науково-дослідній діяльності» (викладач Мар'їна О.Ю.) здобувачі визначають індекс цитувань вчених, імпаکت-фактор фахових видань, створюють власний профіль GoogleScholar, індивідуальний ORCID, інтелектуальну карту, практикуються в організації та проведенні науково-практичних заходів. ОК «Організація та методика НДД» (Соляник А.А.): до контрольних заходів включені тести, аналітичні звіти, есе, кейси, тези доповідей, наукові статті, презентації результатів науково-дослідної роботи. ОК «Інноваційні методи викладання у вищій школі» (Кушнаренко Н.М., Соляник А.А.) засобами перевірки програмних результатів є дискусії, проблемні лекції, коучинг, створення віртуальних екскурсій чи виставок, розробка тестів. Виконання завдань, що містяться у програмах навчальних дисциплін, сприяють саморозвитку, зацікавлюють до самоосвіти. Протягом семестру зі здобувачами проводяться консультації за затвердженим графіком, а індивідуальні завдання (есе, реферати, творчі роботи, контрольні роботи тощо) сприяють поглибленому вивченню теоретичного матеріалу. Результати навчальної діяльності оцінюють за 100-бальною шкалою Університету і вносять у відомості обліку успішності та індивідуальний план аспіранта. Відповідно до процедури (http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html), викладачі, які забезпечують освітній процес, упродовж перших двох занять зобов'язані ознайомити здобувачів вищої освіти з критеріями оцінювання та іншими положеннями, що стосуються реалізації ЄКТС в організації освітнього процесу. На сайті кафедри доступні робочі програми навчальних дисциплін, силабуси (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d.html), де визначено види та засоби поточного і підсумкового контролю, інформаційно-методичне забезпечення дисципліни. Здобувачі вищої освіти можуть будь-коли віднайти через Мережу потрібний їм файл та ознайомитися з критеріями оцінювання набутих знань. Під час зустрічей з ЕГ здобувачі за ОНП засвідчили чіткість та зрозумілість критеріїв оцінювання та своєчасне ознайомлення їх з ними.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт за ОНП 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» на даний момент відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК» (http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html). Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень уточнюється та доводиться до відома здобувачів вищої освіти кілька

разів. Крім того, основними формами контрольних заходів виконання наукової складової, які передбачені індивідуальним планом аспіранта, є: представлення письмового щорічного звіту про стан виконання індивідуального плану перебування в аспірантурі на засіданні кафедри, вченої ради академії, обговорення дисертації на науково-методологічному семінарі, передзахист (7 семестр), загальний звіт про виконання роботи над дисертацією (8 семестр), захист дисертації згідно діючим нормативним документам. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується процедурами моніторингу та перегляду ОНП, узгодженням принципів та методів оцінювання щодо мети ОНП, послідовністю впровадження накопичувальної системи балів, які отримує здобувач упродовж семестру, обговоренням форм проведення контрольних заходів та результатів сесій на кафедрах та раді факультету. Згідно з п.3 «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі в ХДАК» суб'єкти освітнього процесу мають уникати конфлікту інтересів. У разі виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів співробітник Академії має відмовитися від прийняття відповідальних рішень за посадою. У разі виникнення конфлікту інтересів з боку будь-яких суб'єктів освітнього процесу здобувач вищої освіти або співробітник академії має можливість надати звернення чи скаргу з метою виправлення ситуації на ім'я ректора Академії. «Положенням про організацію освітнього процесу в ХДАК» передбачене перескладання підсумкового контролю у разі отримання незадовільної оцінки не більше двох разів. Перший раз – науково-педагогічному працівнику, другий – комісії, яка створюється проректором з наукової роботи. Повторне перескладання здійснюється поза межами заліково-екзаменаційної сесії, як правило в канікулярний період. Відмова здобувача виконувати вимоги контрольного заходу атестується як незадовільна відповідь. Здобувачі, які не з'явилися на проходження контрольного заходу без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. За умови наявності поважної причини, що підтверджується документально, здобувач має змогу скласти означену форму в межах заліково-екзаменаційної сесії або у продовжений термін, визначений проректором з наукової роботи. При отриманні незадовільної оцінки здобувач за рішенням комісії виконує роботу за новою темою або переопрацьовує попередню роботу в термін, визначений проректором з наукової роботи. Нормативно-правові документи, що його регламентують, знаходяться у вільному доступі на сайті академії. В результаті співбесіди ЕГ з стейколдерами за ОНП з'ясовано, що випадків конфліктних ситуацій за даним напрямом підготовки не виявлено.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В Академії наявні документи щодо політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності: «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» та «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових та навчальних працях науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури», «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі в ХДАК», «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХДАК», які є у загальному доступі як у паперовому варіанті, так і в електронному на сайті Академії. Система запобігання та виявлення плагіату поширюється на наукові та навчальні праці науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти. ХДАК укладено угоду про співпрацю з польською компанією Plagiat.pl, розробником антиплагіатної інтернет-системи StrikePlagiarism.com – онлайн інструмента, створеного для перевірки текстових документів. Послуга користування StrikePlagiarism.com надається у вигляді Application Service Provider (ASP, Постачальник Служб Додатків): обробка даних відбувається на сервері постачальника послуг; для використання системи потрібен лише комп'ютер та підключення до мережі інтернет. Порівняння досліджуваної роботи відбувається як із Інтернет-ресурсами, так і з базами університетів, які уже співпрацюють із компанією Plagiat.pl, при захищеності даних обох сторін. Бази даних, які індексуються: Wolters Kluwer, Pubmed, Paperity.org, НБУВ, бази даних 350 університетів всього світу. Популяризація академічної доброчесності в ХДАК є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої і наукової діяльності ХДАК, яка включає комплекс заходів від створення академічної атмосфери несприйняття наукової недоброчесності до притягнення до відповідальності за академічний плагіат усіх учасників науково-освітнього процесу. З цією метою у ЗВО проводяться методологічні семінари, майстер-класи, питання академічної доброчесності входять до контенту навчальної дисципліни «Організація та методика НДР». У разі виявлення академічного плагіату в дисертації на здобуття наукового ступеня така дисертація знімається із захисту незалежно від стадії розгляду без права повторного захисту. Науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також, про допуск роботи до попереднього захисту. Комісія з питань академічної доброчесності ХДАК може розглядати питання щодо наявності академічного плагіату в наукових і навчальних працях науково-педагогічних, наукових й інших працівників академії, дисертаціях, авторефератах за власної ініціативи. Загалом в Академії дотримуються нульової толерантності до академічної недоброчесності. Порушень академічної доброчесності за ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, валідними, дозволяють встановити досягнення результатів навчання у цілому та для окремого освітнього компоненту, оприлюднюються заздалегідь. Наявні чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Наявні чіткі та зрозумілі політика, стандарти академічної доброчесності. Існування у відкритому доступі організаційно-методичних документів щодо роз'яснення критеріїв оцінювання. Існування дієвих технологічних процедур для перевірки наукових робіт та кваліфікаційних праць на унікальність. Відсутність випадків конфліктів інтересів та випадків академічної недоброчинності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Рекомендовано розширити форми та методи запровадження дуальної освіти за ОНП, більш системно залучати здобувачів ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» до науково-дослідницької роботи та міжнародних грантових програм та проектів. В ЗВО відсутній єдиний координаційний Центр забезпечення якості вищої освіти, хоча керівництвом Академії заплановані відповідні структурні зміни з 1 вересня 2020 року.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 5.1, 5.3 та 5.4. Зважаючи на наведені сильні сторони та наявність незначних недоліків з об'єктивних причин (відсутність стандарту) за підкритерієм 5.2, експертна група дійшла висновку, що Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність за ОНП 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» відповідають рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

При доборі кадрів першочергово враховуються цілі та програмні результати навчання за ОНП. Реалізація ОНП забезпечується науково-педагогічними кадрами, які мають кваліфікацію відповідно до Ліцензійних умов. Конкурсний добір викладачів в академії регламентується «Положенням про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників ХДАК» (http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html). Оголошення про проведення конкурсу публікуються в місцевих ЗМІ, на сайті ХДАК, конкретизуються в наказі ректора. Аналіз кадрового складу засвідчив загальний високий рівень відповідності академічної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим освітнім компонентам, які вони викладають на ОНП 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Аналіз дипломів про вищу освіту, наукові ступені та атестати про вчені звання засвідчив наявність у НПП, що викладають дисципліни на ОНП базової підготовки за профілем ОНП (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_s.html та табл. 2 СО ОНП). Із 15 ОК, 12 – забезпечуються докторами наук, професорами, а інші – кандидатами наук, доцентами, які мають не менше 7 пунктів відповідності Ліцензійним умовам. Окрім відповідної освіти та наукової спеціальності, це публікаційна активність, зокрема наявність фахових видань, статей, що входять до наукометричних баз Scopus та WebOfScience, підручники, посібники, монографії, робота у профільних спеціалізованих радах, участь у професійних об'єднаннях, членство в редколегіях видань за профілем ОНП, відповідна організаційна робота та досвід практичної роботи за спеціальності тощо.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ході акредитації було підтверджено, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми, згідно з нормами, закріпленими у “ Положення про конкурсний відбір та призначення на посади науково-педагогічних працівників Харківської державної академії культури” (https://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html), необхідний рівень професіоналізму викладачів ОНП, який передбачає якість їх науково-дослідної та навчально-методичної діяльності, забезпечується за допомогою:

подання претендентами інформаційної довідки щодо їх відповідності професійно-кваліфікаційним вимогам, наукової та професійної активності на заміщення посади науково-педагогічних працівників; заохочення викладачів до підвищення рівня власної професійної майстерності шляхом проходження підвищення кваліфікації, проходження тренінгів та сертифікування, навчання в аспірантурі та докторантурі; постійне залучення викладачів кафедри до участі в науковій діяльності, НПП задіяні у комплексній науково-дослідній темі ХДАК «Документально-комунікаційні структури: інноваційні стратегії розвитку» (державний реєстраційний номер 0109U000512) та науково-дослідній темі кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи «Трансформація бібліотечної діяльності як складова формування нової комунікативної реальності», про що свідчать результати їх наукових досліджень.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Роботодавці беруть участь у забезпеченні ефективного проходження практик, наукових семінарів, науково-практичних конференцій; приймають активну участь в засіданнях Рад факультету та Академії. На рівні ЗВО потенційні роботодавці є викладачами фахових дисциплін. Зокрема, на випусковій кафедрі інформаційної, бібліотечної та архівної справи за звітний період фахові дисципліни викладали на умовах сумісництва Глазунова Л.В., к. соц. ком., заступник директора з наукової роботи ХДНБК, І.Я. Лосієвський, доктор філологічних наук, завідувач відділом рідкісних видань та рукописів Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка. Наприклад, доктор філологічних наук І.Я. Лосієвський, як провідний фахівець з експертизи рідкісних видань та рукописів, долучається до консультацій аспірантки М.О. Шевченко, тема дисертаційного дослідження якої «Оцифрування фондів бібліотек України» включає питання експертизи цінності друкованих видань. Під час зустрічі з потенційними роботодавцями (переважна більшість яких представляли бібліотечні установи: наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (директор Пасмор Н.П.), Харківська державна наукова бібліотека імені В.Г. Короленка (директор Глазунова Л.В.), наукова бібліотека Харківського національного медичного університету (директор Киричок І.В.), наукова бібліотека Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка (директор Ніколаєнко Н.М.), Харківська обласна бібліотека для дітей (заступник директора Драган Р.А.)) експертною групою було встановлено, що кафедра тісно співпрацює з ними і зміст ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» є об'єктом постійного обговорення. Окрім цього, представники бібліотечних установ приймають активну участь в підготовці кадрів вищої кваліфікації шляхом рецензування авторефератів дисертаційних досліджень та участі в засіданнях спецрад у якості опонентів (переважна більшість бібліотечного менеджменту є випускниками ХДАК та мають наукові ступені та вчені звання).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На підставі аналізу відповідних документів та під час зустрічей з роботодавцями та професіоналами-практиками експертною групою було підтверджено залучення фахівців-практиків, експертів галузі та роботодавців до проведення практичних занять на ОНП та майстер-класів завдяки проведенню практичних занять, із залученням представників науково-дослідних та культурно-освітніх установ. Викладачі дисциплін освітньо-наукової програми є провідними експертами інформаційної, бібліотечної та архівної справи, які були засновниками наукової галузі «Соціальні комунікації»: професор Н.М. Кушнарєнко, професор І.О. Давидова, професор А.А. Соляник. Викладачі є керівниками та членами засідань спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій по спеціальності як на рівні ХДАК, так і в Україні; заступниками голів та учасниками редакційних колегій провідних фахових видань України: «Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук», «Вісник Книжкової палати», «Бібліотечний вісник» та ін.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ході спілкування з викладачами та керівництвом Академії було підтверджено, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів що забезпечують організацію освітнього процесу ОНП. Професійний розвиток викладачів ОНП відбувається в процесі самоосвіти, підготовки та захисту докторських дисертацій, підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, під час організації та участі у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях та симпозіумах, семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах майстер-класах тощо. Наприклад, доцент О.Ю. Мар'їна підготувала на кафедрі інформаційної, бібліотечної та архівної справи та захистила в спеціалізованій вченій раді Д 64.807.02 при Харківській державній академії культури дисертаційне дослідження на здобуття наукового ступеня доктора наук із соціальних комунікацій. Професорсько-викладацький склад кафедри кожні 5 років проходить стажування з підвищення кваліфікації через центр Безперервної освіти ХДАК.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система якості освіти ХДАК передбачає постійну роботу з розвитку викладацької майстерності. Керівництво Академії по можливості щорічно преміює кращих викладачів ЗВО. Ці питання постійно обговорюються на методологічних семінарах факультетів, кафедр з підвищення викладацької майстерності. Крім того, Центр безперервної освіти ХДАК здійснює постійний моніторинг освітніх програм з опанування інноваційних методів навчання. Наприклад, за рекомендацією центру гарант ОНП д. соц. ком., проф., завідувач кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи І. О. Давидова взяла участь у XVII Міжнародній школі-семінарі «Сучасні педагогічні технології в освіті», яка відбулася в Харкові, Україна, в НТУ «Харківський політехнічний інститут» з 29 по 31 січня 2020 р., що підтверджено сертифікатом учасника. Д.соц.ком., професор Г. В. Шемаєва з 25.09.2019 р. по 25.10.2019 р. підвищила кваліфікацію в міжгалузевому інституті Післядипломної освіти Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (свідоцтво). З 1.09 по 30.11.2017 р. д.соц.ком., доц. О. М. Кобелев проходив стажування в International Institute of Innovations «Science – Education – Development» in Warsaw (м. Варшава, Польща), за напрямками: «Information and Analitacal Activity», «International Scientometric Bases Scopus and Web of Science», «High Education System in EU», «International Relations, Public Communications and Regional Studios» (сертифікат). У ХДАК працює школа педагогічної майстерності, яка майже щомісячно проводить майстер-класи з опанування інноваційних методів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власний Центр підвищення кваліфікації. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності. Існує практика прийняття на роботу власних випускників та мотивування отримання додаткової освіти у ЗВО. Залучення роботодавців до участі у навчальному процесі за ОНП на взаємовигідних умовах. Участь у міжнародних проектах, та залучення здобувачів до них. У ЗВО існують потужні наукові школи, які мають як загальнонаціональне, так і міжнародне визнання, успішна практика підготовки кадрів вищої кваліфікації та міжнародної співпраці як за науково-теоретичними, так і практичними проектами; наявні відповідні фахові видання, спеціалізована Вчена рада, база для професійної підготовки здобувачів (бібліотечні, архівні установи та інформаційні центри).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Запропоновано більш активно залучення професіоналів-практиків та експертів у галузі до проведення аудиторних практичних занять на умовах трудових та інших відносин, а також у якості рецензентів дисертаційних досліджень та створити відповідну дорадчу Раду роботодавців та професіоналів-практиків. Рекомендовано запровадити спільні обговорення змісту ОНП та змістовне наповнення ОК всіма викладачами, задіяними в освітньому процесі. У ЗВО відсутня постійно-діюча система заохочення НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 та 6.5. ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 6 з недоліками (підкритерій 6.6), що не є суттєвими, враховуючи динаміку роботи НПП та керівництва ЗВО щодо їх усунення.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічне забезпечення навчально-наукової діяльності в цілому відповідає вимогам вищої школи: 5 навчальних корпусів академії, бібліотека (понад 300 тис. примірників, у т.ч. 1017 од. стародруків та рідкісних видань), 12 навчальних комп'ютерних класів, об'єднаних у локальну мережу з виходом до Інтернету, 3 музичні кабінети, студія звукозапису, навчальний театр, телестудія, концертні зали тощо. Два гуртожитки на 640 та 600 місць. Діє редакційно-видавничий центр. На сайті оприлюднено документи про: стан матеріально-технічного

забезпечення ЗВО (згідно з ліцензійними умовами) (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/mtz2019.pdf), інформацію про наявність гуртожитків та вільних місць у них (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/gurtogitok2019.pdf), вартість проживання у гуртожитках (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/gurtovart2019.pdf), правила внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/pvt_sg.pdf). На базі ЗВО створено «Асоціацію сучасних інформаційно-бібліотечних технологій» (АСІБТ), яка провадить науково-практичну діяльність спільно з Канадською бібліотечною асоціацією, американською мережею «MINITMEN», французьким Інститутом інформаційних наук і технологій, відділенням інформації бібліотек та архівів ЮНЕСКО. В ході онлайн-зустрічей ЕГ отримала відео з оглядом матеріально-технічного забезпечення, згідно якого фінансові та матеріально-технічні ресурси у цілому забезпечують досягнення визначених ОП цілей та ПРН; спеціальне програмне забезпечення, встановлене на ПК, є ліцензованим. Здобувачі доповнили інформацією про те, що НПП для наочного супроводу навчального процесу в аудиторіях додатково використовують власні ноутбуки. В окремих силабусах навчальних дисциплін (зокрема, «Веб-аналітика», «Веб-технології в науково-дослідній діяльності», «Оцифрування документів бібліотеками закладів вищої освіти») вказано мінімум технічного забезпечення, необхідного для викладання дисципліни: комп'ютерна техніка, оргтехніка та програмне забезпечення. На демонстрації матеріально-технічної бази ЗВО була присутня директор бібліотеки, яка презентувала напрями діяльності бібліотеки: бібліотека має е-читальний зал, зрозумілий і доступний електронний каталог, репозитарій (який діє 2 роки), передплачені періодичні видання та бібліотечний фонд, у тому числі й за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (<http://lib-hdak.in.ua/>); активно організовує різноманітні семінари щодо роз'яснень принципів академічної доброчесності, а бібліотечні працівники здійснюють перевірку наукових робіт (у тому числі здобувачів вищої освіти) на плагіат. Недостатність фактичного бібліотечного фонду компенсується з допомогою дистанційного доступу до читальних залів інших бібліотек. У цілому, ЕГ зробила висновок про мінімальну, проте достатню через невелику кількість аспірантів, забезпеченість ОНП матеріально-технічними ресурсами.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами дистанційної експертизи та опитувань стейкхолдерів було встановлено достовірність поданої у відомостях про самооцінювання інформації щодо вільного та безкоштовного доступу викладачів та здобувачів вищої освіти до освітніх ресурсів. Усі викладачі та здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до мережі Інтернет (безкоштовний доступ до мережі wi-fi забезпечений у всіх навчальних приміщеннях, де здійснюється реалізація даної програми), до ресурсів бібліотеки, у тому числі електронних, навчальної літератури на кафедрі. Зокрема, вони можуть дистанційно користуватися бібліотечними інформаційними послугами. Перелік платних послуг, які надаються Академією, чітко прописані у документі, оприлюдненому на офіційному сайті (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/ppp2019.pdf).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Членами ЕГ встановлено, що освітнє середовище загалом дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти (ці дані були підтверджені стейкхолдерами і гарантом, а також продемонстровані на відео). В Академії налагоджена чітка процедура інформування з питань дотримання норм техніки безпеки та здорового способу життя, яке регулюється відповідним Положенням. Щодо безпечності освітнього середовища, то на відео про матеріально-технічну базу закладу помічено не завжди правильне розміщення вогнегасників, які були розташовані в аудиторіях прямо на підвіконні. Окрім того, зафіксовано, що здобувачі вищої освіти отримують психологічні консультації виключно від викладачів кафедри психології. Встановлено, що освітнє середовище включає, окрім безпечних умов навчання, також і сформовані цінності академічної спільноти та практики соціальних взаємодій. Зокрема, у 2018 р. затверджено Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/kodeks.pdf). З метою забезпечення всіма учасниками освітнього процесу етичних принципів та визначених правил навчання, викладання та провадження наукової діяльності згідно чинного законодавства України в Академії створено Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/nakaz_kad2018.pdf), на яку покладено функції перевірки наукових публікацій працівників та здобувачів вищої освіти на відсутність плагіату, розгляду заяв і скарг щодо порушення норм академічної доброчесності та підготовку відповідних висновків за результатами їхнього розгляду. Члени ЕГ пересвідчилися у фактах співпраці представників студентського самоврядування з адміністрацією Академії (через регулярні зустрічі з деканом факультету, проведення анкетувань тощо). Студентське самоврядування засвідчило існування ідеальних, спортивних майданчиків, спортзалу, різноманітних секцій, гуртків, тренінгів, а також можливість творчого розвитку здобувачів вищої освіти в позанавчальній діяльності.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня та організаційна підтримка здобувачів вищої освіти відбувається через тісну взаємодію з деканатами, кафедрами, де аспіранти отримують вичерпні консультації щодо організації навчальної діяльності. Здобувачі вищої освіти підтвердили тісну взаємодію з викладацьким складом випускової кафедри, а також науковими керівниками, їхню задоволеність підтримкою з боку НПП. Інформаційна та консультативна підтримка підтверджена через розміщення усієї необхідної для навчальної та наукової діяльності інформації на сайті Академії та стендах факультету. Інформаційну підтримку надає також відділ аспірантури, на сторінці якого в мережі Інтернет розміщено, наприклад, розклади занять та екзаменаційних сесій (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/rozklad/rozklad_d.html). Наукова бібліотека ХДАК пропонує перелік безкоштовних послуг. Стосовно соціальної підтримки, Академія надає матеріальну допомогу здобувачам вищої освіти, здійснює преміювання за успіхи в навчанні, активну участь у науковій та громадській діяльності (підтвердженням є висунення аспірантки даної ОНП Марини Шевченко на призначення академічної стипендії Кабінету Міністрів України на 2020-2021 рр.); соціальна підтримка аспірантів урегульовується профспілкою ХДАК.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Членами ЕГ встановлено достовірність інформації, поданої у відомостях про самооцінювання ОНП та засвідчено наявність на сайті Академії відповідного нормативного документу («Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Харківській державній академії культури», так і наявність пандусів у навчальних корпусах. Адміністрація підтвердила вільний доступ осіб з особливими потребами до навчальних приміщень, зокрема на перших поверхах корпусів. Певні труднощі в облаштуванні повноцінного доступу до всіх навчальних приміщень (встановлення ліфтів тощо) пов'язані з тим, що корпуси ХДАК є пам'ятками архітектури, історії та культурної спадщини, що потребує проведення державної експертизи проектної документації у разі переобладнання приміщень. Поряд із цим, в Академії для даної категорії здобувачів вищої освіти забезпечена можливість дистанційного спілкування з викладачами. На ОНП наразі не навчаються особи з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій чітко і детально прописані в «Положенні про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks1.pdf), яке знаходиться у вільному доступі на сайті Академії. Цим документом передбачено процедури щодо розгляду повідомлень про сексуальні домагання, дискримінацію, корупцію, а також дотримання принципів академічної етики, апеляції підсумкового семестрового контролю знань, зміна викладачів за зверненнями (скаргами) здобувачів вищої освіти, регулювання конфліктів у міжособистісних стосунках суб'єктів освітнього середовища тощо. Під час зустрічей із стейкхолдерами було підтверджено, що випадків дискримінації або корупції під час провадження освітньої діяльності за ОНП зафіксовано не було. Згідно з отриманою від одного з проректорів інформацією, зареєстрований випадок подання заяви здобувача про зміну викладача (не на цій ОНП) призвів до відповідних дій з боку Комісії з питань академічної доброчесності та корпоративної етики.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Серед сильних сторін та позитивних практик відзначимо наступні: Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури, до наукометричних баз, бібліотечних ресурсів тощо. Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна, соціальна підтримка впроваджуються регулярно, регламентовані відповідними локальними нормативними документами. Створено освітнє середовище для осіб із особливими освітніми потребами. ЗВО провадить регулярну політику протидії корупції, дискримінації за будь-якими ознаками, що регламентовано нормативними документами й усвідомлюється всіма учасниками освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Практика отримання здобувачами вищої освіти психологічних консультацій від викладачів кафедри психології (зважаючи на постійну зайнятість останніх в освітньому процесі), на думку експертів, не повною мірою дозволяє

задовольнити потребу здобувачів щодо підтримки психічного здоров'я. Нормативний документ, який регламентує дані процедури, знаходиться лише на стадії розробки та затвердження («Проект положення про психологічну підтримку здобувачів вищої освіти в освітньому процесі та освітньому середовищі Харківської державної академії культури»). Рекомендуємо: створити в ХДАК відповідну службу, працівники якої б координували процедури та механізми вирішення конфліктних ситуацій, надавали психологічну підтримку здобувачам вищої освіти (викладачам), або хоча б увести окрему штатну одиницю психолога. Затвердити відповідне положення про психологічну підтримку.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на те, що освітньо-наукова програма за підкритерієм 7.3 не повною мірою відповідає нормам (щодо психологічної підтримки), експертна група оцінює даний критерій як такий, що має рівень відповідності В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Підтверджено дані відомостей СО щодо того, що процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюються «Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Харківській державній академії культури», затверджено Вченою Радою ХДАК, протокол № 4, від 29.11.2019 р. (http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_prop1.pdf). Під час інтерв'ювання та вивчення документації підтверджено, що ЗВО послідовно дотримується процедури оновлення ОНП. Зокрема, у 2016 році була розроблена та затверджена освітньо-наукова програма Інформаційна, бібліотечна та архівна справа за третім освітньо-науковим рівнем галузі знань 02 - культура та мистецтво, за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа кваліфікації доктор філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи. Програма встановлювала освітню складову змісту навчання у загальному обсязі 52 кредити ЄКТС, строк навчання 4 роки, з яких 2 перші роки відведені освітній і науковій складовим, останні два – виключно науковому компоненту. У 2018 році в результаті обговорення ОНП зі стейкхолдерами було внесено наступні зміни: запроваджено викладання курсу «Управління інноваційними проектами» та введено «Курс за темою дисертаційного дослідження» (обсягом 4 кредити). Загальний обсяг ОНП після цих змін склав 60 кредитів, 50% обсягу яких було спрямовано на забезпечення формування загальних та спеціальних компетентностей. У ОНП варіанту 2019 року, у зв'язку зі збільшенням загального ліцензійного обсягу та отриманням ліцензії для підготовки іноземців і осіб без громадянства, було введено навчальний курс «Українська мова як іноземна». У відповідності до змін ОНП відбувалися зміни в початкових планах, за бажанням здобувача Ян Чен до навчальних планів було введено (до варіативної складової) два навчальні курси: «Науковий журнал як канал наукової комунікації» та «Бібліометричні методи наукових досліджень», а за бажанням Шевченко М.О. за темою її дисертаційного дослідження було введено вибіркового курсу «Оцифрування документів бібліотеками ЗВО».

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В ході інтерв'ювання підтверджені дані звіту СО про те, що серед здобувачів і стейкхолдерів збираються пропозиції щодо можливих шляхів удосконалення ОНП (https://www.ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d.html, опитування здобувачів вищої освіти https://docs.google.com/forms/d/1nRIGLD14wJHRK4NLxXcIThZ8aHXHeRC8X5bJCsJwWZI/viewform?edit_requested=true). Аспіранти є діючими членами Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Харківської державної академії культури («Положення про наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених Харківської державної академії культури http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ntsa.pdf), яке відповідає за організацію щорічної (1998-2020 рр.) всеукраїнської науково-теоретичної конференції молодих учених «Культура та інформаційне суспільство XXI століття», співзасновниками якої виступають Міністерство освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти, Міністерство культури молоді та спорту України, Національна академія мистецтв України. Питання внутрішнього забезпечення якості ОНП обговорюються на секційних та міжсекційних засіданнях, круглих столах. Під час інтерв'ю здобувачі ОНП повідомили, що брали участь в обговоренні змін навчальних планів, що засвідчують і відповідні зміни, означені вище.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час інтерв'ю з роботодавцями, які представляли наукову бібліотеку Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, Харківську державну наукову бібліотеку імені В.Г. Короленка, наукову бібліотеку Харківського національного медичного університету, наукову бібліотеку Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. П. Василенка, Харківську обласну бібліотеку для дітей було засвідчено, що вони співпрацюють з групою забезпечення ОНП 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» шляхом зовнішньої експертизи ОНП на етапах її затвердження та модернізації (https://www.ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_oonp.html); під час проведення наукових семінарів та науково-практичних конференцій, надання можливостей для проходження науково-педагогічної практики, рецензування та опонування дисертаційних досліджень за спеціальністю «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За даною ОНП випуску ще не було, але в ХДАК існує ефективна практика зв'язків з випускниками, що дозволить у подальшому забезпечити збір інформації щодо випускників за ОНП та подальшу співпрацю на шляху її удосконалення. В Академії структурним підрозділом, що відповідає за зв'язок з випускниками є відділ аспірантури.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На зустрічі зі здобувачами, керівництвом та співробітниками ЗВО ЕГ було з'ясовано, що в Академії створено ефективну систему виявлення недоліків та процедуру вчасного реагування на них. Так, під час реалізації ОНП основним недоліком було визначено недостатні мовні компетентності окремих здобувачів. Було здійснено внутрішній перерозподіл кількості освітніх компонент, була введена дисципліна «Українська мова як іноземна».

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Попередніх акредитаційних експертиз за цією ОНП не проводилось, ця акредитація є первинною. Результатів зовнішнього оцінювання забезпечення якості вищої освіти, що беруться до уваги під час удосконалення ОНП, немає.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Згідно з інформацією, наданою адміністративним та науково-педагогічним персоналом, академічна спільнота є учасником системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на рівні ОНП: ректором Академії здійснюється управління ЗВО; Вченою Радою розробляється політики щодо забезпечення якості освіти; проректор з навчальної роботи координує та контролює освітню діяльність; проректор з наукової роботи забезпечує інтеграцію наукових досліджень та дотримання норм академічної доброчесності; проректор з науково-педагогічної роботи й міжнародних зв'язків організовує міжнародне співробітництво та академічну мобільність; факультет та кафедри відповідальні за організацію освітнього процесу, моніторинг, оновлення ОНП, залучення роботодавців, зв'язок з випускниками; студентське самоврядування приймає участь у популяризації норм академічної етики та процесі обговорення ОНП; відділ аспірантури забезпечує організацію освітньо-наукового процесу; центр міжнародної освіти і співробітництва реалізовує стратегію інтернаціоналізації, забезпечує мовну підготовку іноземців й осіб без громадянства; навчальний відділ здійснює контроль за якістю реалізації ОНП. Окрім цього, різні групи стейкхолдерів залучаються до роботи експертних комісій та спеціалізованої вченої ради, що присвоюють відповідні кваліфікації здобувачам.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильною стороною можна вважати сформовану систему менеджменту якості та створену корпоративну культуру ЗВО, яка дозволяє оперативно вдосконалювати ОНП та освітню діяльність за нею. Академічна спільнота та здобувачі вищої освіти мають можливість брати пряму та опосередковану участь у перегляді освітньої програми та інших процедурах забезпечення якості ОНП. До позитивних практик можна віднести включення студентів до факультетських та університетської Рад; врахування позицій більшості стейкхолдерів при реалізації внутрішнього забезпечення якості освітньої програми, залученість у цей процес органів студентського самоврядування, комунікація між роботодавцями, кафедрою та здобувачами вищої освіти у межах освітньої діяльності за ОНП, систематичні опитування здобувачів щодо задоволеності освітньою діяльністю при вивченні навчальних дисциплін. Зустрічі з усіма фокус-групами здобувачів, НПП, адміністративного персоналу, кадрового менеджменту засвідчила їх розуміння важливості забезпечення якості освіти, а також можливість особистого впливу кожної категорії опитуваних на організацію, ведення, коригування освітньої діяльності і за цією ОНП, і загалом по Академії, підтверджують наявність культури якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Оцінка підкритеріїв в цілому показала відповідність ОНП і всієї внутрішньої системи забезпечення якості ХДАК критерію 8. Рекомендується удосконалювати практику популяризації ідеї партнерської участі здобувачів у процесах періодичного перегляду освітньо-наукової програми та інших процедур забезпечення її якості, аналізувати статистичні результати процедур опитування здобувачів не тільки в розрізі ЗВО та факультетів, але і в розрізі безпосередньо ОНП, проводити студентські фокус-групи здобувачів в процесі щорічного перегляду ОНП тощо. Рекомендується удосконалювати позитивні практики участі зовнішніх роботодавців у процесах забезпечення якості ОНП, підвищувати їх обізнаність з можливістю та процедурами перегляду та вдосконалення ОНП. Відсутність єдиного підрозділу із забезпечення якості вищої освіти та координації діяльності учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має високий рівень узгодженості якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.5 та 8.7. До того ж, враховуючи певну узгодженість за підкритеріями 8.4 та 8.6, комплексний підхід в оцінюванні, релевантність фактів їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8 з не суттєвими недоліками.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Відповідні нормативно-правові акти і положення Харківської державної академії культури є у загальному доступі на офіційному веб-сайті ЗВО (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html). Аналіз Положень та іншої документації вказує на наявність чітких і зрозумілих правил щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу, їхнього регулювання. Під час онлайн-зустрічі з аспірантами та викладачами ОНП експертною групою було з'ясовано, що звітування аспірантів щодо виконання індивідуального плану наукової роботи відбувається двічі на рік на засіданні кафедри.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час онлайн-зустрічі з гарантом ОНП та у ході аналізу веб-сайту ЗВО експертною групою було встановлено, що затверджена ОНП, що акредитується, розміщена на офіційному веб-сайті Харківської державної академії культури (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d.html). Також у вільному доступі є варіанти ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» попередніх років, а саме 2016 р., 2018 р. (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_onp.html). Водночас, проект ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» на сайті ХДАК відсутній.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці офіційного веб-сайту ЗВО розміщено такі документи: ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» і відповідні активні посилання на компоненти, зазначеної ОНП, а саме: реєстр дисциплін (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_rd.html); силабуси (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_s.html); програма науково-педагогічної практики (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/materials/pnpp.pdf>) та інші корисні посилання для учасників освітнього процесу (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_kp.html). Із презентацією ОНП можна ознайомитися за посиланням: (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/materials/onp.pdf>). Інформація, оприлюднена на сайті, є достовірною і доступною.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Позитивною практикою є своєчасне оприлюднення публічної інформації на сайті та вільний доступ до документації, що регулює освітній процес ХДАК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Для удосконалення ОНП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» рекомендуємо розробити проєкт ОНП і розмістити його на офіційному веб-сайті ЗВО з метою отримання пропозицій та зауважень зацікавлених сторін, стейкхолдерів. Також рекомендуємо прописати і чітко встановити шлях отримання зауважень та пропозицій (електронна пошта, гугл-форма тощо). Рекомендовано удосконалити на веб-сайті вкладку «Відділи ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/aspirantura/aspirantura.html). Адже натискаючи на різні підструктури, наприклад, відділ кадрів, бухгалтерія, канцелярія тощо відкривається одна і та ж сторінка під назвою «Корисні телефони та адреси» (<https://ic.ac.kharkov.ua/about/spravochnik.html#viddil>).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Аналіз офіційного веб-сайту ЗВО та розміщених там документів у контексті критерію 9 вказують на загальну відповідність дескрипторам. Недоліки, виявлені експертною групою, не суттєві і можуть бути опрацьовані найближчим часом.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Проаналізувавши індивідуальні навчальні плани аспірантів, зокрема, М. О. Шевченко, Н. С. Тюркеджи, Ян Чен, Чень Цзеген, встановлено, що зміст освітньо-наукової програми охоплює чотири складові, рекомендовані п. 27 «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (Постанова КМУ від 23 березня 2016 р. № 261). До індивідуальних навчальних планів аспірантів включено дисципліни зі спеціальності («Теорія та історія соціальних комунікацій», «Сучасні проблеми розвитку документно-інформаційних систем», з 2018 р. – «Управління інноваційними проєктами»), загальнонаукового (філософського) блоку («Філософія: теорія та методологія пізнання», «Культурологія»), блоку універсальних навичок науковця («Організація та методика науково-дослідної роботи», «Інноваційні методи викладання у вищій школі», «Веб-технології в науково-дослідній діяльності», науково-педагогічна практика), мовного блоку («Іноземна

мова в науковій комунікації», з 2019 р. – «Українська мова як іноземна»). Логічний взаємозв'язок між змістом навчання (освітньою компонентою) і тематикою досліджень аспірантів (науковою компонентою) у цілому дотриманий. Загалом ЕГ підтверджує, що зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів та забезпечує повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО. ЕГ пересвідчилася в релевантності дисциплін, включених до навчальних планів аспірантів тематиці їхніх досліджень (дана умова забезпечена, в першу чергу, блоком спеціалізованих дисциплін; окрім того, цей аспект додатково доповнюють вибіркові дисципліни).

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

ЕГ пересвідчилася у дотичності тем наукових досліджень аспірантів (зокрема, Чжан Хао, Янь Пен, Чень Дзеген, Колоскової Г. В., Тюркеджи Н. С. та ін.) напрямам досліджень наукових керівників (Давидової І. О., Маркової В. А., Кобелева О. М., Мар'їної О. Ю.) (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_p.html), що підтверджується єдиним когнітивним простором досліджень у сфері інформаційної, бібліотечної та архівної справи, спільними ключовими словами і науковими публікаціями. ЕГ отримала зведену таблицю публікацій наукових керівників та здобувачів, у якій подається відповідна інформація.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Фінансові ресурси ХДАК забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання, оскільки їх планування здійснюється перспективно, передбачається планом роботи ХДАК та уточнюється в кінці року (підтверджується фінансовою звітною документацією, оприлюдненою на сайті ХДАК: http://www.ic.ac.kharkov.ua/public_inf/buhgalter/buhgalter.html). Матеріально-технічна база ХДАК відповідає чинним вимогам щодо підготовки здобувачів вищої освіти. Освітній процес здійснюється в головному навчальному корпусі, в комп'ютерних та обладнаних мультимедійним устаткуванням аудиторіях, з відповідним програмним забезпеченням (табл. 2 СО). Бібліотека ХДАК має належні книжкові фонди навчальної літератури, фахової періодики та розлогий електронний репозитарій (<http://lib-hdak.in.ua/>). Освітнє середовище, створене у ХДАК, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОНП завдяки збалансованій студентоцентриській політиці. При реалізації ОНП у відповідності до навчального плану здобувачі за третім освітньо-науковим рівнем доповідають про результати дисертаційного дослідження на науковому семінарі кафедри (сьомий семестр) та проходять попередній захист дисертацій (восьмий семестр). З метою апробації та оприлюднення результатів дослідження випускова кафедра регулярно організовує науково-практичні конференції. Харківська державна академія культури щорічно проводить всеукраїнську наукову конференцію молодих вчених (квітень) та міжнародну наукову конференцію «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» (листопад, щорічно), в яких беруть участь здобувачі третього освітньо-наукового рівня. Випусковою кафедрою інформаційної, бібліотечної та архівної справи проводиться щорічна студентська міжнародна інтернет-конференція «Інформація. Наука. Бібліотека. Весна» (Львів–Вроцлав–Київ–Харків). У 2020 році у зв'язку з карантинном ця конференція відбулася в онлайн-режимі 19 травня 2020 року (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer.html). Відбувається постійне інформування аспірантів щодо профільних конференцій в Україні та закордоном. В ході акредитаційної експертизи ЕГ було з'ясовано, що здобувачі четвертого року навчання: Заклінська Ю.М. має 9 наукових публікацій, серед яких є фахові та у закордонних виданнях; Ян Чен – 14 публікацій, серед яких є фахові, закордонні та та, що входить до наукометричної бази WOS; здобувачі інших років навчання: Шевченко М.О. – 7; Ян Пен – 6; Чень Дзеген – 3; Чжан Хао – 13; Міщанин Н.М. – 9; Колоскова Г.В. – 34 (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_p.html).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

З метою долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю в ХДАК було проведено ряд заходів, зокрема: круглий стіл з виконавчим директором академічної бібліотеки Латвійського університету В. Мазулісом на тему «Європейські проєкти поцифрування книжкових пам'яток» (листопад 2019 р.); круглий стіл «Міжнародні культурні студії» із Т. де Майяром, офіційним представником посольства Франції в Україні (листопад 2017 р.); круглий стіл викладачів ХДАК з професором Копенгагенського університету Х. Ельбесхаузеном (листопад 2015 р.). У 2011 р. між ХДАК і Королівською школою бібліотечних та інформаційних наук (м. Копенгаген, Данія) підписано меморандум про взаємодію: «Memorandum of Understanding between The Royal School of Library and Information Science (Denmark) and Kharkiv State Academy of Culture. ХДАК стимулює участь аспірантів у міжнародних наукових конференціях. За останні роки аспіранти взяли участь у міжнародній науковій конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» (ХДАК, щорічно), міжнародній науковій конференції «Сучасна безперервна бібліотечно-інформаційна освіта: європейський вимір» (Славське, Львівської області); міжнародній міждисциплінарній конференції «Science and Technology of the Present Time: Priority Development Directions of Ukraine and Poland» (Воломін, Польща, 19–20.10.2018 р.); міжнародній конференції «The

8th International conference – Science and society» (Гамільтон, Канада, 9.11.2018 р.). В ході реалізації ОНП здобувачі отримали можливість апробувати результати своїх студій у закордонних фахових виданнях (Білорусь, Чехія, Польща) - https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/fsk/ibas/ibas_d_p.html.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Під час онлайн-зустрічей підтверджено інформацію, яку надано у відомостях про самооцінювання, щодо спільних досліджень наукових керівників і аспірантів у рамках комплексної науково-дослідної теми Харківської державної академії культури «Документально-комунікаційні структури: інноваційні стратегії розвитку» (державний реєстраційний номер 0109U000512) та науково-дослідної теми кафедри інформаційної, бібліотечної та архівної справи «Трансформація бібліотечної діяльності як складова формування нової комунікативної реальності», про що свідчать результати їх наукових досліджень (наукові публікації).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності у ХДАК регулюється наступними документами: «Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових і навчальних працях науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_szap.pdf), «Положення про Комісію з питань академічної доброчесності та корпоративної етики Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kpad18.pdf). Також у відомостях про самооцінювання зазначено, що в Академії діє «Кодекс академічної доброчесності ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pokazniki/pokazniki/kodeks.pdf). Під час онлайн-зустрічі з адміністративним персоналом було підтверджено, що в Академії функціонує Комісія з питань академічної доброчесності, до якої входять 9 членів. Комісія за дорученням ректора здійснює перевірку наукових робіт аспірантів на плагіат. Також перевірку на плагіат проходять тези доповідей, статті, монографії наукових керівників й аспірантів.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Зміст ОНП, який має рекомендовану структуру, відповідає науковим інтересам аспірантів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у ЗВО за спеціальністю. Наукова діяльність аспірантів відповідає напрямові досліджень наукових керівників. Наявний кадровий потенціал забезпечує ефективне функціонування ОНП 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», ЗВО має можливість створення разових Спеціалізованих рад за напрямом досліджень здобувачів третього (PhD) рівня. В Академії існують сталі традиції підготовки кадрів вищої кваліфікації. При ЗВО функціонує Спеціалізована вчена рада Д 64.807.02 та декілька профільних фахових видань (Вісник Харківської державної академії культури, «Культура України»). Для здобувачів створені належні умови щодо індивідуальної траєкторії навчання (завдяки включенню до навчального плану «Курсу за темою дисертаційного дослідження» обсягом 4 кредити та варіативної складової), для проведення наукових студій, для міжнародної наукової співпраці, залучення наукових керівників та здобувачів до участі у міжнародних наукових проектах, конференціях, семінарах, публікаціях. Здобувачі ОНП можуть послуговуватись розлогою джерельною та бібліографічною базою. Переважна кількість наукових керівників є засновниками наукових шкіл та напрямів фундаментальних досліджень в галузі (Давидова І.О., Соляник А.А., Кушнарєнко Н.М.). При визначенні об'єктів дослідження здобувачів максимально враховано наукові інтереси керівників та дослідницькі уподобання аспірантів (наприклад, керівник Кобелев О.М. та здобувач Колоскова Г.В.; Мар'їна О.Ю. та Тюркеджи Н.С.; Маркова В.А. та Чень Дзеген; Соляник А.А. та Ян Чен; Давидова І.О. та Янь Пен і Чжан Хао).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Рекомендовано активніше залучати здобувачів до наукових досліджень кафедри та грантових проектів, а також забезпечити інтернаціоналізацію ОНП шляхом надання можливості здобувачам отримувати довготривалі стажування у закордонних ЗВО та профільних установах.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП в цілому відповідає визначеному критерію, а зазначені слабкі сторони не є суттєвими і в цілому не перешкоджають реалізації ОНП.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Маслак Володимир Іванович

Члени експертної групи

Демуз Інна Олександрівна

Амурова Яна Володимирівна